

بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر ابرها در محیط یادگیری مدل برنامندگاری یادگیری و پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان شهر دهستان از دیدگاه معلمان

منیژه احمدی^۱، زینب مردانی^۲

^۱ استادیار گروه روانشناسی دانشگاه

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور ری (نویسنده مسئول)

چکیده

روش آموزش مبتنی بر ابرها در محیط یادگیری یکی از روش‌های نوین و فعال آموزشی در یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی است. این پژوهش با بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر ابرها در محیط یادگیری مدل برنامندگاری یادگیری و پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان شهر دهستان انجام شده است. روش این تحقیق از نوع توصیفی می‌باشد. برای انتخاب جامعه آماری تحقیق تمامی معلمان ابتدایی شهر دهستان را در نظر گرفته شد، جامعه آماری معلمان در مقطع ابتدای شهر دهستان به تعداد ۴۸۰ نفر بود که حجم نمونه ۲۱۴ نفر با استفاده از جدول مورگان و با توجه به حداقل پارامترهای آزاد در مسیرهای فرض شده مدل برنامندگاری یادگیری و پیشرفت تحصیلی و همچنین سازگاری اجتماعی پژوهش؛ به روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه که محقق تهیه کرده بود، استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل از روش‌های توصیفی میانگین و انحراف معیار استفاده می‌شود و برای آزمون فرضیات از نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری دانش آموزان براساس دیدگاه معلمان جوان و مسن، براساس سابقه تدریس رابطه معناداری وجود دارد. همچنین آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان با توجه به سطح تحصیلات معلمان رابطه معناداری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: آموزش مبتنی بر ابرها، یادگیری، پیشرفت تحصیلی، سازگاری اجتماعی، معلمان مقطع ابتدایی

۱. مقدمه و بیان مسئله

آموزش بر پایه ابر، از قدرت رایانش در آموزش الکترونیکی بهره می‌برد. رایانش ابری زیرساخت آموزش الکترونیکی در آینده خواهد بود که شامل همه منابع سخت‌افزاری و منابع محاسباتی نرم‌افزاری درگیر در آموزش الکترونیکی است. پس از اینکه منابع رایانشی مجازی‌سازی شدند می‌توانند به عنوان سرویس به مؤسسات آموزشی، دانش آموزان و کسب‌وکارها برای اجراهه ارائه شوند سکوت بر همین اساس دانشگاهیان برای یکپارچه‌سازی فناوری در کلاس‌های خود به دسترسی کارآمد و انعطاف‌پذیر نیاز دارند. همچنین محققان نیز نیازمند خدمات محاسباتی با کارایی بالا، و پیدا کردن اطلاعات مفید در کوتاه‌ترین زمان ممکن می‌باشند. نقش رایانش ابری در تحقیقات دانشگاهی بسیار مهم است، چراکه دسترسی به منابع علمی، پژوهش‌های کاربردی و ابزارهای آموزشی را فراهم می‌سازد (شعاری نژاد، ۱۳۹۳). به طور کلی سیستم‌های آموزش الکترونیکی به عنوان یک برنامه توزیعی می‌باشد و به این موارد محدود نمی‌شود. یکی از برنامه‌های بسیار جالب رایانش ابری، آموزش ابری است. رایانش ابری آموزش می‌تواند قدرت هزاران رایانه را در یک مسئله مت مرکز نماید و اجازه دهد محققان در جستجو و پیدا نمودن الگوها و اکتشافات خود سریع‌تر از همیشه اقدام نمایند. آموزش الکترونیکی به عنوان یک الگوی جدید، به کمک رایانه و شبکه‌های فعال مهارت‌ها و دانش را انتقال می‌دهد. برنامه‌های کاربردی آموزش الکترونیکی و فرایندهای ارائه مبتنی بر وب آموزش مبتنی بر رایانه چشم‌انداز آموزش مجازی و همکاری‌های دیجیتالی کاربران الکترونیکی است (وکیلی، ۱۳۹۲).

از منظر عرفانی پیشرفت تحصیلی به عنوان نظریات مسئولیت نهادهای آموزشی معرفی می‌گردد، که، برای معلم روشن ساختن علت پیشرفت تحصیلی بالا و پایین ضروری می‌باشد و درنهایت باعث پیشرفت فراغیرانی می‌شود که باعث نگرانی والدین، معلمان، نهادها و جامعه هستند. در حقیقت آینده هر آموزشی بسته به پیشرفت تحصیلی فراغیران آن می‌باشد. منصور، دادستان و راد نیز، پیشرفت تحصیلی را به معنای موقیت می‌دانند که برای تعیین پیشرفت در تحصیل بکار می‌رود. همچنین، پور شافعی معتقد است، پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از شاخص‌های پیشرفت در نظام آموزش و پرورش مفهوم انجام تکالیف و موقیت فراغیران در گذراندن دروس یک‌پایه تحصیلی مشخص یا موقیت فراغیران در امر یادگیری مطلب درسی است. وجه اختلاف آن افت تحصیلی است که یکی از معضلات نظام آموزش می‌باشد. که به شیوه‌های گوناگون، از جمله عدم موقیت فراغیران در دستیابی به اهداف مقاطع تحصیلی مربوطه، مردودی و تکرار پایه‌های تحصیلی به ترک تحصیل زودرس و بیکاری و بلا تکلیفی خود را نشان می‌دهد. پالون^۱ معتقد است پیشرفت تحصیلی نشان‌دهنده‌ی جایگاه تحصیلی فراغیران است که ممکن است بیانگر نمره‌ای برای یک دوره، میانگین نمره‌ها در دوره‌های مربوط به یک موضوع و یا میانگین نمرات مختلف باشند (زارع، ۱۳۹۳).

پیتر دراکر عقیده دارد "تحصیل مستمر برخط یک حوزه تحصیلی متمایز و نو می‌آفریند؛ در واقع، یک بازار جهانی وجود دارد که به صورت بالقوه صدها میلیارد دلار می‌ارزد. آموزش الکترونیکی بیانگر نمونه‌ای بالهیت از استفاده تکنولوژی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای ارائه آموزش در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه می‌باشد و برای فراغیران امکان یادگیری مادام‌العمر در هر زمان و در هر مکان را فراهم می‌نماید. در این راستا مجموعه‌ی وسیعی از کاربردها و عملکردها، از جمله آموزش مبتنی بر وب، آموزش مبتنی بر رایانه، کلاس‌های مجازی و همکاری‌های الکترونیکی را شامل می‌شود. در پی پیشرفت‌های اینترنت و صفحه گسترده جهانی، فاصله فیزیکی بین آموزندگان و فراغیران آموزش و همچنین قابلیت دسترسی مناسب رفت‌وآمد فیزیکی و زمان سفر را کاهش داده است (یار محمدیان، ۱۳۹۶). بنابراین، زمان رسیدن به دانش کم می‌شود لذا هزینه سرمایه‌گذاری آموزش کاهش می‌یابد. فینک تصریح می‌کند یکی از عواملی که موجب به روزرسانی دانش می‌گردد شبکه‌های با پهنای باند زیادند که برای کاهش هزینه‌هایی که معلول پیشرفت‌ها در تکنولوژی ارتباطات می‌باشند، در دسترس‌اند، جهت‌گیری جدید سیستم آموزش الکترونیکی نیازمند استفاده از رایانش ابری می‌باشد. مزایای استفاده از فناوری رایانش ابری، در سال‌های اخیر توجه مؤسسات آموزشی را به استفاده از این فناوری معطوف نموده است. دانشگاه‌ها یا مؤسسات

1. Palun

آموزشی در سراسر دنیا برای به خدمت گرفتن فناوری اطلاعات به صورت فزاینده برای رفاه حال اعضای هیئت‌علمی، دانشجویان، کارکنان عملیاتی و مدیریت تحت‌вшار قرار دارند. ذینفعان مختلف در دانشگاه همچون دانشجویان، والدین، کارکنان، مدیران و سپرپستان به صورت مداوم در رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی مشغول می‌باشند. درنتیجه رایانش ابری پارادایم جدیدی در IT6 هست و انتظار می‌رود در سال‌های آینده تأثیر بسیار زیادی در زمینه آموزش بگذارد (رحیمی، ۱۳۹۴).

یادگیری، یکی از مؤلفه‌هایی است که فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند نقش بسزایی در اثربخشی و افزایش آن داشته باشد. از همین رو، یادگیری هنگامی اثربخش‌تر و کاراتر می‌شود که یادگیرنده در بافت واقعی و زمینه موضوعی که قرار است تدریس شود، قرار گیرد و از دیگر سو، فرآیند یادگیری هنگامی افزایش چشمگیری پیدا می‌کند که با تاروپیود حل مسئله در ارتباط باشد. کلاس‌های آموزشی سنتی، دارای اثربخشی چندانی نیستند زیرا وابسته به زمان و مکان خاص‌اند و نمی‌توانند بافت واقعی و مناسبی را برای یادگیری فراهم آورند. متن‌های چاپی نیز به سبب محدودیت‌های خاص که چیزی بیش از متن، تصویر و طرح خطی نیستند، مشکل‌آفرین هستند (کاظم پور، ۱۳۹۲).

۲. پیشینه تحقیق

آبرامز^۱ (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان "ترکیب شبکه‌های ابری و سیستم‌های مدیریت دوره برای تحلیل پیشرفت آزمایشگاه‌های تدریس" فضای تحقیق خود را به این شکل طراحی کرد که در آن، در یک آزمایشگاه شیمی، دانشجویان داده‌ها و نتایجشان را از راه دراپ باکس که نرم‌افزاری مبتنی بر ابر است، به اشتراک می‌گذاشتند. به گفته او دانشجویان می‌توانند به این داده‌ها دسترسی پیدا کنند و آن‌ها را تحلیل کنند و نتایج را میان دانشجویان، گروه‌ها، کلاس‌ها و دوره‌های دیگر طی سال‌های گوناگون به اشتراک گذارند. آن‌ها به راحتی، حتی از خانه هم می‌توانند به داده‌ها دسترسی یابند و نیز برای رسیدن به اهداف یادگیری از فضای مشارکتی استفاده کنند.

مولتو^۲ و کابالر^۳ (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان "استفاده از ابر در پشتیبانی دوره‌های برخط" به این نتیجه رسیدند که سرویس‌های ابر، راهاندازی و مدیریت دوره‌های برخط را آسان‌تر می‌کنند و این دوره‌ها را با اینترنت در سراسر دنیا دست‌یافتنی می‌کنند.

مایکل^۴ و تام (۲۰۱۵) به بررسی تأثیر چندرسانه‌ای تعاملی بر پیشرفت تحصیلی و تفکر خلاق دانش آموزان دبیرستانی نسبت به درس ریاضی پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان داد دانش آموزانی که از چندرسانه‌ای استفاده کرده بودند پیشرفت تحصیلی آنان بیشتر شده بود و همچنین چندرسانه‌ای تفکر خلاق دانش آموزان را بهبود بخشیده بود.

وکیلی (۱۳۹۳) در پژوهش خود با عنوان "ازیابی کارایی مدل‌های رایانش ابری در ارائه سرویس‌های یادگیری الکترونیکی" آموزش الکترونیکی مبتنی بر ابر را در حکم راهکاری مناسب برای حل چالش‌های حوزه آموزش الکترونیکی مطرح کرد و به

^۱ Abramez

^۲ Moltuo

^۳ cabaler

^۴ Maickel & tom

این نتیجه رسید که با استفاده از رایانش ابری در آموزش الکترونیکی، ضمن افزایش مقیاس پذیری زیرساخت سیستم یادگیری و آموزش الکترونیکی و امکان به کارگیری کارآمد منابع (با فراهم کردن قابلیت تغییر ظرفیت منابع بر حسب نیاز در ابر)، هزینه های مدیریت منابع، راه اندازی و نگهداری سیستم کاهش می یابد.

اسماعیلی فر و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیق خود با عنوان "بررسی تأثیر استفاده از رویکرد کلاس معکوس بر یادگیری درس علوم دانش آموزان دوره ابتدایی" پرداختند. یافته های به دست آمده حاکی از تأثیر استفاده از روش کلاس معکوس بر یادگیری دانش آموزان در درس علوم بود.

۳. روش پژوهش

این مطالعه از نوع توصیفی کاربردی بوده. جامعه آماری این پژوهش کلیه معلمان مقطع ابتدایی شهرستان دهستان در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ می باشد. بر اساس آمار به دست آمده از اداره آموزش و پرورش شهرستان دهستان تعداد معلمان مقطع ابتدایی ۴۸۰ نفر بود که بر اساس تعداد افراد نمونه آماری پژوهش ۲۱۴ نفر از معلمان مقطع ابتدایی می باشد. تعداد نمونه بر اساس جدول مورگان^۶ محاسبه شده است. در این تحقیق از روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای استفاده گردید. به این صورت که ابتدا فهرستی از معلمان شهرستان دهستان تهیه گردید و سپس در مرحله اول از بین مدارس ۲۷ مدرسه انتخاب شدند. در این تحقیق جهت سنجش میزان یادگیری و پیشرفت تحصیلی و میزان سازگاری اجتماعی دانش آموزان از پرسشنامه محقق ساخته استفاده کردیم.

۴. تعریف متغیرها

تعریف ابرها

می توان ابر را می توان ترکیبی از فناوری های موجود، سیستم های توزیع شده، چند پردازنده ای، تکنولوژی های مجازی سازی و شبکه های مبتنی بر فضای ذخیره سازی داده های توزیع شده معرفی کرد. در ابر هر سرویسی با توجه به نیاز مشتری ارائه می شود و ابعاد زمانی و مکانی یکا یک اجزای آن نیز دانسته نیست. نمی دانیم سخت افزارها و نرم افزارها کجا این توده قرار دارند، اما آنچه را که عرضه می کند می شناسیم. رایانش ابری و تأثیر آن در موضوع تولید محتوا در ایران پائیز محیط های مبتنی بر ابر از نسل جدیدی از سیستم های آموزش الکترونیکی پشتیبانی می کند، که قادر به اجرا بر روی طیف وسیعی از دستگاه های سخت افزاری است که در حال ذخیره سازی داده ها در ابر می باشند (وکیلی، ۱۳۹۲).

یادگیری ماندگار

یادگیری را می توان به صورت های مختلف تعریف کرد: کسب دانش و اطلاعات، عادت های مختلف، مهارت های متنوع و راه های گوناگون حل مسائل. همچنین می توان یادگیری را به عنوان فرآگیری رفتارها و اعمال مفید و پسندیده تعریف کرد. یادگیری یکی از مهم ترین زمینه های در روانشناسی است. به سبب اهمیت یادگیری از آن تعاریف مختلفی به دست داده اند. معروف ترین تعریف یادگیری به قرار زیر است یادگیری به فرایند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتار که بر اثر تجربه به دست می آید (شعاری نژاد، ۱۳۹۳).

پیشرفت تحصیلی

از دیدگاه ربر^۷ پیشرفت تحصیلی بیانگر میزان دستیابی به استانداردها و اهداف آموزشی است. بالسون^۸ می‌گوید «پیشرفت تحصیلی به جلوه‌ای از جایگاه تحصیلی فراگیران اشاره دارد که این جلوه، بیانگر نمره‌ای برای یک دوره، میانگین نمرات در دوره‌ای که مربوط به یک موضوع یا میانگین نمرات دوره‌های مختلف می‌باشد. برای پیشرفت تحصیلی می‌توان ملاک‌های گوناگونی در نظر گرفت که مشهورترین آن میانگین نمرات کلاس می‌باشد. اتنکینسون^۹ و همکاران اظهار می‌دارند که پیشرفت تحصیلی، توانایی آموخته شده یا اکتسابی مانند پیشرفت حاصل در یک درس به صورت مثال علوم می‌باشد (آمس؛ ۲۰۱۷).

سازگاری اجتماعی

مجموعه واکنش‌هایی است که توسط آن‌ها فرد ساختار و رفتار خود را برای پاسخی موزون به شرایط جدید و فعالیت‌هایی که این شرایط از او طلب می‌کند، تغییر دهد (سلیمانی، ۱۳۹۵).

۵. یافته‌ها

مشخصات معلمان در این مطالعه با استفاده از چهار متغیر جنسیت، سن، سطح تحصیلات و سابق تدریس پاسخگویان مطرح شده است. به طور کلی آمار توصیفی جمع‌بندی و خلاصه کردن داده‌ها، برای بهتر نشان دادن آن‌ها به خوانندگان می‌باشد.

مطابق جدول (۲) مشاهده می‌شود که بیشترین فراوانی مربوط به طبقه سنی (۳۱ تا ۴۰) سال است که ۱۲۴ نفر (۵۷/۹) و کمترین مربوط به رده سنی (۵۱ تا ۶۰) سال با ۱۴ نفر معادل (۵/۸۳ درصد) می‌باشد.

جدول ۱- توزیع پاسخگویان بر اساس سن

طبقات سن	فراآنی	درصد
۳۰ تا ۲۰	۴۶	۲۱/۵
۴۰ تا ۳۱	۱۲۴	۵۷/۹
۵۰ تا ۴۱	۳۰	۱۴
۶۰ تا ۵۱	۱۴	۵/۸۳
کل	۲۱۴	۱۰۰/۰

^۷ Reber

^۸ Palson

^۹ Atkinson

^{۱۰} Amese

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول (۲) مشاهده می شود که بیشترین فراوانی مربوط به میزان سطح تحصیلات افراد مربوط به سطح لیسانس (کارشناسی) با ۸۴ نفر معادل (۵۹/۳) درصد و کمترین فراوانی مربوط به میزان سطح تحصیلات دکتری با ۲۲ نفر معادل (۸/۵۶) درصد بوده است.

جدول ۲- توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس سطح تحصیلات

درصد	فراوانی	سطح تحصیلات
۱۰/۲	۲۵	فوق دیپلم
۵۹/۳	۸۴	کارشناسی
۴۲/۱	۶۱	کارشناسی ارشد
۸/۵۶	۲۲	دکتری
۱۰۰/۰	۲۱۴	کل

در جدول (۳)، مشاهده می شود که بیشترین فراوانی مربوط به سابقه خدمت در رده‌ی بین ۱۳ تا ۱۸ سال سابقه خدمت با ۷۰ نفر معادل (۳۲/۸) درصد و کمترین فراوانی مربوط به سابقه خدمت در رده‌ی بالای ۲۴ سال سابقه خدمت با معادل ۲۲ نفر معادل (۱۰/۲) درصد می باشد.

جدول ۲- توزیع پاسخگویان به متغیر سابقه خدمت

درصد	فراوانی	سابقه خدمت
۱۵	۳۲	کمتر از ۶ سال
۱۸/۶	۴۰	بین ۷ تا ۱۲ سال
۳۲/۸	۷۰	بین ۱۳ تا ۱۸ سال
۲۴	۵۰	بین ۱۹ تا ۲۴ سال
۱۰/۲	۲۲	بالای ۲۴ سال
۱۰۰/۰	۲۱۴	کل

جدول (۴) نشان می دهد که ۱۲۰ نفر معادل (۵۶) درصد از معلمان دوره دوم متوسطه شهرستان استهبان را مردان و ۹۴ نفر معادل (۴۴) درصد از پاسخ‌دهندگان زنان هستند.

جدول ۴- توزیع پاسخگویان بر اساس جنیست

درصد	فراوانی	جنیست
۵۶	۱۲۰	مرد
۴۴	۹۴	زن
۱۰۰/۰	۲۱۴	کل

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در این طرح پژوهش از روش تحلیل همبستگی پیرسون استفاده شده است. بر اساس هدف اول اثربخشی آموزش مبتنی بر ابرها در محیط یادگیری مدل برماندگاری یادگیری و پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان شهر دهستان از دیدگاه معلمان. در این فرضیه برای بررسی معنی داری بین آموزش مبتنی بر ابرها با مدل و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

جدول ۵- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین آموزش مبتنی بر ابرها با مدل و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی

یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	آموزش مبتنی بر ابرها با مدل	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)	آموزش مبتنی بر ابرها با مدل	پیرسون
۰/۶۷۸**	۱/۰۰۰	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)		
۰/۰۰۰	-	تعداد		
۲۱۴	۲۱۴			
۱/۰۰۰	۰/۶۷۸**	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)	یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	
-	۰/۰۰۰	تعداد		
۲۱۴	۲۱۴			

با توجه به نتایج جدول (۵)، ضریب همبستگی پیرسون بین آموزش مبتنی بر ابرها با مدل و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی از دیدگاه معلمان برابر است با $0/678$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($Sig = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه اول تائید می شود.

هدف دوم پژوهش آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان از دیدگاه معلمان جوان و مسن را پیگیری می کرد. برای بررسی این هدف پژوهش از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

جدول ۶- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین یادگیری، پیشرفت تحصیلی، سازگاری اجتماعی دانش آموزان و دیدگاه معلمان جوان و مسن.

یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	دیدگاه معلمان جوان و مسن	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)	دیدگاه معلمان جوان و مسن	پیرسون
۰/۷۰۳**	۱/۰۰۰	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)		
۰/۰۰۰	-	تعداد		
۲۱۴	۲۱۴			

۱/۰۰۰	۰/۷۰۳***	ضریب همبستگی	یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی
-	۰/۰۰۰	سطح معنی داری (Sig)	
۲۱۴	۲۱۴	تعداد	

با توجه به نتایج جدول (۶)، ضریب همبستگی پیرسون بین دیدگاه معلمان جوان و مسن، یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان برابر است با $0/703$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($0/000 = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه دوم تائید می شود.

هدف سوم پژوهش حاضر این بود که آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان با توجه به سطح تحصیلات معلمان خواهد بود.

جدول ۷- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین یادگیری، پیشرفت تحصیلی، سازگاری اجتماعی دانش آموزان و سطح تحصیلات معلمان

یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	سطح تحصیلات معلمان	ضریب همبستگی	سطح تحصیلات معلمان	پیرسون
۰/۷۴۸***	۱/۰۰۰	ضریب همبستگی	یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	
۰/۰۰۰	-	سطح معنی داری (Sig)		
۲۱۴	۲۱۴	تعداد		
۱/۰۰۰	۰/۷۴۸***	ضریب همبستگی	یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	
-	۰/۰۰۰	سطح معنی داری (Sig)		
۲۱۴	۲۱۴	تعداد		

با توجه به نتایج جدول (۷)، ضریب همبستگی پیرسون بین یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان و میزان تحصیلات معلمان با $0/748$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($0/000 = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه سوم تائید می شود.

هدف چهارم پژوهش حاضر این بود که آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل در یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان و سابقه تدریس معلمان خواهد بود.

جدول ۸- نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین یادگیری، پیشرفت تحصیلی، سازگاری اجتماعی دانش آموزان و سابقه تدریس معلمان

یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی	سابقه تدریس معلمان	ضریب همبستگی	سابقه کار	پیرسون	
۰/۸۱۰ **	۱/۰۰۰	ضریب همبستگی سطح معنی داری (Sig)	سابقه کار	پیرسون	
۰/۰۰۰	-				
۲۱۴	۲۱۴				
۱/۰۰۰	۰/۸۱۰ **		یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی		
-	۰/۰۰۰				
۲۱۴	۲۱۴	تعداد			

با توجه به نتایج جدول (۸)، ضریب همبستگی پیرسون بین سابقه تدریس معلمان و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان برابر است با $0/810$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($Sig = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه چهارم تائید می شود.

۶. بحث و نتیجه گیری

نخستین یافته پژوهش نشان می دهد که بین اثربخشی آموزش مبتنی بر ابرها در محیط یادگیری مدل برنامندگاری یادگیری و پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان شهر دهلران از دیدگاه معلمان رابطه وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون بین آموزش مبتنی بر ابرها با مدل و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی از دیدگاه معلمان برابر است با $0/678$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($Sig = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه اول تائید می شود.

یافته دیگر نشان می دهد بین آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان از دیدگاه معلمان جوان و مسن رابطه وجود دارد. با توجه به نتایج جدول بالا، ضریب همبستگی پیرسون بین دیدگاه معلمان جوان و مسن، یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان برابر است با $0/703$ و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از $0/05$ و درواقع صفر ($Sig = 0/000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0/01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه دوم تائید می شود.

یافته بعدی نشان می دهد بین آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل با یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان با توجه به سطح تحصیلات معلمان رابطه وجود دارد. با توجه به نتایج جدول بالا، ضریب همبستگی پیرسون بین یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان و میزان تحصیلات معلمان با $0/748$ و مقدار عدد

معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از 0.05 و درواقع صفر ($Sig = 0.000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0.01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه سوم تائید می شود.

آخرین یافته این پژوهش نشان می دهد که بین آموزش مبتنی بر ابرها با محیط یادگیری مدل در یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان و سابقه تدریس معلمان رابطه وجود دارد. با توجه به نتایج جدول بالا، ضریب همبستگی پیرسون بین سابقه تدریس معلمان و یادگیری، پیشرفت تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان برابر است با 0.810 و مقدار عدد معنی داری (Sig) مشاهده شده برای این ضریب کوچکتر از 0.05 و درواقع صفر ($Sig = 0.000$) می باشد که از سطح معنی داری استاندارد ($\alpha = 0.01$) کمتر است. بنابراین فرضیه صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد و نقیض آن تائید می شود. با توجه به این که ضریب همبستگی مثبت می باشد، بنابراین می توان گفت که جهت تغییرات این دو متغیر با یکدیگر مستقیم می باشد بنابراین فرضیه چهارم تائید می شود.

۷. محدودیت‌ها

- ۱- یکی از محدودیت‌های این پژوهش محدودیت مکانی آن است چون این پژوهش بر روی معلمان یک شهر انجام شد، بنابراین در تعیین یافته‌های آن به سایر مناطق باید احتیاط بیشتری به عمل آورد.
- ۲- در پژوهش حاضر نمونه‌های مورد مطالعه در معلمان دوره ابتدایی بودند بنابراین در تعیین نتایج آن به دوره‌های بالاتر باید احتیاط بیشتری به عمل آورد.
- ۳- از دیگر محدودیت‌های این پژوهش، نمونه‌ی کوچک ۲۱۴ نفر بود که امکان تعیین یافته‌های پژوهش را به جامعه بزرگ تر دیگر را با مشکل مواجه می کند.

۸. پیشنهادات پژوهش

- ۱- با توجه به نقش مدرسان در کمک به دانش آموزان در استفاده از روش‌های آموزشی نوین پیشنهاد می شود در مدارس جلساتی با معلمان برگزار شود و آگاهی آنان در این زمینه افزایش یابد.
- ۲- با عنایت به اینکه استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی می تواند زمینه‌ساز مرتفع ساختن بسیاری از مشکلات تحصیلی در دانش آموزان ابتدایی باشد پیشنهاد می شود دست‌اندرکاران مدرسه و متولیان امر در فعالیت‌های آموزشی خود استفاده از روش‌های مدرن آموزشی را مدنظر قرار دهند.
- ۳- معلمان با به کارگیری این روش‌ها، اهتمام در رشد همه‌جانبه‌ی دانش آموزان را داشته باشند تا علاوه بر یادگیری عمیق در زمینه سازگاری اجتماعی آنها نیز همکاری نمایند.
- ۴- برنامه ریزان و طراحان برای ارتقاء نظام آموزشی و پیشرفت همه‌جانبه‌ی دانش ملی، چگونگی استفاده از برنامه‌های جدید آموزشی را برای تمام مقاطع تحصیلی با توجه به نیازهای جامعه و آن‌ها، طراحی و پیاده‌سازی کنند.

منابع

جي، كارتلج، اف ميلبرن. (1393). آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان، ترجمه محمدحسین نظری نژاد، مشهد: نشر آستان قدس رضوی

حسن‌زاده، رمضان. (1396). روش‌های آماری در علوم رفتاری. تهران: نشر ویرايش.

رحيمى، جواد. (1394). رايаш ابرى. نشرية تخصصي مديريت، سال پنجم، شماره ۴.

زارع، حسین. (1393). روش تدریس پیشرفته. چاپ اول، تهران: انتشارات پیام نور.

کاظم پور، اسماعیل؛ غفاری، خلیل و هدایتی، فرشته. (1392). طراحی برنامه درسی فاو و بررسی اثربخشی آن بر عملکرد دانش آموزان دوره متوسطه، مجله فناوري اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، شماره ۳.
سلیمانی، منصور. (1395). تأثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی بر سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر دیرآموز پایه دوم، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
شعاری نژاد، اکبر. (1392). روانشناسی رشد، تهران: نشر اطلاعات.
وکیلی، گلنار. (1392). ارزیابی کارایی مدل‌های رایاش ابری در ارائه سرویس‌های یادگیری الکترونیکی پژوهش‌نامه پردازش و مدیریت اطلاعات، دوره بیست و نهم، شماره ۴، صص ۱۱-۴۷.
يار محمديان، محمد حسین. (1396). اصول برنامه ریزی درسی. تهران: یادواره کتاب.

- Ames, C., and Archer. (2017). JAchievment goals in the classroom, students, learning strategies and Motivation processes. Journal of Educational psychology. Pp, 260-267.
- Mandel, S. (2018). Effects of secondty student creation of hypermedia mathematic and computers. computer in human Behavior, VOL 7, pp.75,
- Herrington, A. and Herrington, J. (2017). Authentic mobile learning in higher education. In P. L. Jeffery(Ed.), AARE 2007 International